

**BUNT JAKO MOTYW
W LITERATURZE ROMANTYZMU
I TEKSTACH IKONICZNYCH**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Bunt jako motyw w literaturze romantyzmu i tekstach ikonicznych

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

II / 45 minut

Cele. Uczeń:

- wyjaśnia źródła motywu;
- przywołuje teksty literackie z motywem buntu;
- interpretuje teksty ikoniczne;
- odczytuje różne znaczenia buntu.

Metody/techniki/formy pracy:

- heureka;
- asocjogram;
- praca w grupach;
- praca z tekstem literackim;
- praca z tekstem ikonicznym;
- komputer, rzutnik lub tablica interaktywna.

Środki dydaktyczne:

- *Dziady cz. III* Adama Mickiewicza;
- *Giaur* George'a Byrona;
- *Konrad Wallenrod* Adama Mickiewicza
- *Oda do młodości* Adama Mickiewicza
- *Nie-Boska komedia* Zygmunta Krasińskiego
- *Prometeusz* Gustave'a Moreau;
- *Wolność wiodąca lud na barykady* Eugéne'a Delacroix;
- *Rozstrzelanie powstańców madryckich 3 maja 1808* Francisca Goi.

Opis przebiegu lekcji:

Lekcje należy przeprowadzić po omówieniu romantyzmu.

Część wstępna:

Wskazanie przykładów buntu w mitologii i *Biblii*.

Odczytanie znaczeń buntu w przywołanych przykładach.

Część właściwa:

1. Podział klasy na grupy – poszukiwanie motywu buntu w tekstach literatury romantyzmu, wskazanie przyczyn, formy wyrażania, skutki buntu. Przydzielenie tekstów literackich do grup:

Grupa I – *Dziady cz. III* A. Mickiewicza;

Grupa II – *Giaur* G. Byrona;

Grupa III – *Konrad Wallenrod* A. Mickiewicza;

Grupa IV – *Oda do młodości* A. Mickiewicza;

Grupa V – *Nie-Boska komedia* Z. Krasińskiego.

2. Prezentacja efektów pracy grup.

3. Określenie przyczyn buntu w tekstach romantyzmu, np. młodość, dojrzewanie, walka o własne ideały, nieszczęśliwa miłość, sprzeciw wobec światopoglądu poprzedniej epoki.

4. Wyświetlenie przykładów tekstów ikonicznych i określenie źródła inspiracji i sposobu interpretacji w kontekście motywu:

- Gustavé'a Moreau *Prometeusz*;
- Eugéne'a Delacroix *Wolność wiodąca lud na barykady*;
- Francisca Goi *Rozstrzelanie powstańców madryckich 3 maja 1808*.

Część podsumowująca:

Wykonanie asocjogramu z motywami buntu – tekst literacki, tekst ikoniczny, przyczyna, skutek.

Postawienie tezy do problemu: Dlaczego w człowieku rodzi się bunt? (np. bunt jest wpisany w naturę człowieka).

Komentarz metodyczny:

Lekcję należy przeprowadzić po omówieniu romantyzmu. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreslenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.